Тематична виставка
"Інноваційна діяльність та технопарки"

(надходження I кв. 2023)

Розділ 1. Інноваційна діяльність. Загальні питання

Аграрне виробництво Східної Європи: історія, сьогодення та перспективи розвитку інновацій / О. Гаража, І. Чернега, В. Уланчук [та ін.] // Science & Innovation = Наука та інновації. – 2023. – Vol. 19, № 2(110). – P. 83-98.

P/1928

Мета. Вивчення сучасного стану агропродовольчого виробництва, забезпечення продовольчої безпеки країн Східної Європи і сировинних потреб взаємопов'язаних галузей національної економіки, які можуть стати рушійною силою розвитку сільських територій та оцінка інвестиційної привабливості аграрного сектору, а також визначення перспектив розвитку агропродовольчого виробництва у Східній Європі.
Результати. Виділено п'ять елементів агропродовольчого виробництва у Східній Європі: наявність ресурсів, придатних для сільського господарства; трансформація земельних відносин; структура валової продукції за галузями сільського господарства; розвиток органічного землеробства; інвестиційна привабливість досліджуваних країн.

Описано виклики аграрного сектору, які виникли на середньому та нижчому рівнях сільського господарства.

Адаптивне безпекове управління інноваційно орієнтованим підприємством малого бізнесу в контексті стратегічного розвитку в умовах глобалізації / В. Є. Сафонова, С. В. Михайлов, Є. В. Дергачов, А. В. Ткаченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 8. – С. 43-47.

P/2124

Запропоновано структурно-логічну модель адаптивного безпекового управління інноваційно орієнтованим підприємством малого бізнесу в контексті стратегічного розвитку в умовах глобалізації, що складається з сукупності логічно-послідовних етапів робіт і передбачає: оцінку стратегічних альтернатив, реалізованих в стратегічні періоди; визначення профілю підприємства; оцінку формату стратегічного управління з точки зору ступеня формалізації, специфіки, ефективності й інструментальної бази.

Для детального аналізу впливів факторів із зовнішнього оточення доцільним є використання процесу калібрування поведінки споживача. Етап побудови дворівневої системи чинників формування шаблонів поведінки споживача і сценаріїв її розвитку складається з рівнів: оцінка поточної і потенційної взаємодії ритмів в діях соціального мікросередовища, маркетингових та індивідуально-психологічних чинників мікросередовища; виявлення наявних і потенційних мотиваційних категорій і часткових мотивів.

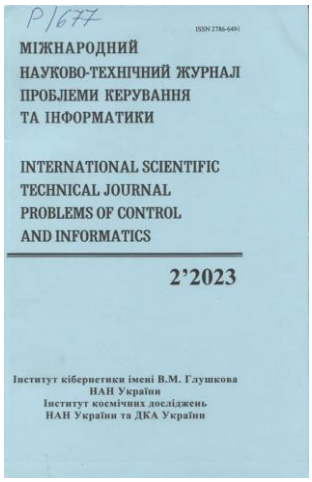

Аралова Н. І. Керування інноваційним проєктом. Досвід університетів США / Н. І. Аралова // Міжнародний науково-технічний журнал Проблеми керування та інформатики. – 2023. – № 2. – С. 93-105.

Р/677

У майбутньому при відновленні економіки України буде затребуване застосування інноваційних технологій, які ґрунтуються на об'єктах інтелектуальної власності.

При формуванні портфеля інтелектуальної власності, який лежить в основі інноваційного проекту, повинні враховуватися такі питання: обґрунтованість проекту, обсяг майнових прав та ринкова вартість майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, які є основою проекту.

Очевидно, що актуальними будуть питання оцінки інтелектуальної власності, а також формування ставок роялті.

Наведено короткий огляд підходів до оцінки об'єктів права інтелектуальної власності, алгоритми застосування цих підходів.

У роботі наведено конкретні приклади керування інноваційними проектами, ґрунтуючись на досвіді університетів США, для трьох гіпотетичних розробок створення генетичної вакцини, інноваційного лабораторного продукту – іонної хроматографії, та запасної частини до автомобіля – каталітичного конвертера. Розглядаються стадії комерціалізації: від концептуальної до підготовки виробництва та виходу на ринок. Наголошується також на важливості правового супроводження кожної стадії проекту.

Берданова О. Створення розумних міст – стратегічна концепція інноваційного міського розвитку / О. Берданова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Державне управління. – 2023. – № 1(17). – С. 5-10.

Р/1276

Розглянуто концептуальні погляди на розвиток розумних міст, які характеризуються неоднозначністю.

З одного боку, концепція SMART-city є логічним продовженням проникнення інформаційно-комунікаційних технологій у наше життя. З іншого боку, міста поступово стають ефективними роботами, а люди перебувають під постійним наглядом, що певною мірою порушує їхнє право на приватне життя.

Окреслено підходи до оцінювання розумних міст. Описано сфери міського розвитку та показники, за якими можна досліджувати ступінь впровадження концепції SMART-city в різних містах.

Досліджено світовий досвід застосування інформаційно-комунікаційних технологій у системі управління містом. Виявлено відсутність єдиних підходів до сутності необхідних інновацій та шляхів їх впровадження. Стратегії SMART-city дуже різні, вони враховують конкретні проблеми та можливості міських громад.

Досліджено досвід українських міст у контексті SMART-city, який свідчить про значні успіхи в цьому напрямку.

Визначено, що SMART-city має бути інструментом реалізації стратегічного бачення розвитку міста, розробленого міською владою у тісній співпраці з громадськістю, а не окремими бізнес-проєктами в різних галузях міського господарства.

736420 R
005

Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи [Текст] : зб. тез доповідей III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 08 грудня 2022 року / Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського", Ф-т менеджменту та маркетингу, Каф. менеджменту ; [Редкол.: Гавриш О. А., Дергачова В. В., Бояринова К. О. та ін.]. - Київ : КПІ ім. І. Сікорського , 2022. - 291 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Дод. тит. арк. англ.

Подано результати науково-дослідницької роботи з питань розвитку бізнесу та інновацій за такими напрямами: менеджмент, економічна кібернетика, економіка і підприємництво, маркетинг, міжнародна економіка. Видання приурочене до 30-ї річниці від заснування факультету менеджменту та маркетингу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Благун С. І. Еволюція розвитку інноваційних моделей / С. І. Благун // Український журнал прикладної економіки. – 2021. – Т. 6, № 4. – С. 59-66.

Р/595

Уточнено визначення поняття інновацій, проведено класифікацію їх за різними критеріями, структуровано на продуктові і процесні, а за масштабом – на радикальні та впорядковані. Досліджено вплив інновацій на кількісні і якісні зміни систем. Внаслідок дослідження встановлено, що ключовим елементом стали не тільки знання, якими володіє компанія, а й знання, які можна отримати з навколишнього середовища. Таким чином було виявлено шосте покоління інноваційної моделі, яка отримала назву системи самонавчання. У моделі самонавчання внутрішній інноваційний потенціал підприємства створюють такі елементи, як системи, навички, співробітники, стилі та стратегія, які визначають ефективність отримання нових знань та інформації з ринкового середовища. У моделі шостого покоління всі елементи інноваційного процесу взаємодіють симетрично. Індивідуальні інноваційні моделі використовувалися підприємствами в різні економічні періоди. Кожна з моделей містить деякі важливі та ключові елементи, що стосуються процесу створення та впровадження інновацій.

737134 R
37

Вісник післядипломної освіти [Текст] = Bulletin of Postgraduate Education : збірник наук. праць / [голов. ред. Ігор Дунаєв] ; НАПН України, ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти" . - Київ : [ЮСТОН].
Вип. 19 (48). - Київ, 2022. - 248 с. : граф. рис., табл. - (Серія "Соціальні та поведінкові науки"). - Бібліогр. в кінці ст. та у виносках. Текст кн. укр., англ. Дод. тит. арк. англ.

Зі змісту:

Баранов В. В., Дорошенко Т. М. **Проєктний менеджмент: інноваційні підходи.** – С. 98-118.
У цій статті досліджуються зміни, які відбуваються у системі проектного менеджменту в умовах глобального переходу до цифрової економіки. Досліджено особливості використання технології штучного інтелекту, машинного навчання, експертних систем у сучасній проектній діяльності. Визначено відмінні риси цифрових інструментів проектного менеджменту, проаналізовано вплив цифрових технологій які використовують штучний інтелект на специфіку організації проектної

діяльності бізнес-структур. Результати дослідження можуть бути використані в практиці та теорії проектного менеджменту для вирішення широкого кола сучасних завдань пов'язаних з впровадженням спеціалізованого програмного забезпечення на основі штучного інтелекту у сфері управління проектами. Проведено дослідження реалізації інструментів цифрового проектного менеджменту через використання необхідного технічного забезпечення та здатність команди проекту впроваджувати та використовувати відповідні інноваційні процедури. Досліджено функціонування елементів спеціального програмного забезпечення, які забезпечують ефективне використання інструментів цифрового проектного менеджменту.

Гарасимлюк М. В. Формування інноваційної стратегії розвитку підприємства / М. В. Гарасимлюк // Регіональна економіка. – 2022. – № 3(105). – С. 118-125.

Р/937

Досліджується актуальне питання ефективного формування інноваційної стратегії торговельного підприємства. Виявлено, що підприємство ефективно використовує результати маркетингових досліджень ринку, аналізує новітні розробки виробників та успішно формує інноваційні стратегії. З'ясовано, що інноваційні стратегії формуються для вдосконалення продукції та розширення асортименту послуг, розроблення нових моделей обслуговування споживача з використанням персонального підходу до його запитів. Показано, що планування інноваційних стратегій містить розрахунки економічної ефективності і є націленим на формування ефективної асортиментної політики, забезпечення належного рівня обслуговування клієнтів, максимізацію прибутку, мінімізацію рівня ризиків і забезпечення зростання капіталізації підприємства. Виявлено проблеми формування інноваційних стратегій: відсутність зворотного зв'язку зі стратегією розвитку персоналу та протиріччя з оперативними потребами щодо економії ресурсів. Запропоновано посилити програми мотивації персоналу, що сприятиме розвитку людських ресурсів і забезпечить підприємству конкурентні переваги на основі технологічного та продуктового лідерства, якості продукції і послуг. Подальші дослідження проблеми мають бути зосереджені на питаннях удосконалення методики оцінювання ефективності інноваційних проектів, доповненні їх визначенням соціальної відповідальності бізнесу.

Голобородько Т. В. Лідерство та менеджмент впровадження інновацій у забезпеченні цифрових трансформацій / Т. В. Голобородько, В. С. Адамовська // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 9. – С. 142-149.

Р/2124

Для цифрової трансформації України, організації приватного та публічного секторів мають впроваджувати в свою діяльність цифрові інструменти, серед яких: хмарні технології, інтернет речей, штучний інтелект, блокчейн, технології доповненої та віртуальної реальності.

Дослідження показали, що трансформаційне лідерство має важливу роль у розвитку інноваційної робочої поведінки, де стійкість та оптимізм є опосередковувачами між трансформаційним лідерством та інноваційною робочою поведінкою працівників.

Менеджмент відіграє важливу роль у забезпеченні ефективної організації робіт та плануванні бюджету. Трансформаційний стиль лідерства, який має використовуватися керівниками, допоможе зосередитися на розвитку позитивних психологічних ресурсів серед працівників, що сприятиме їхній інноваційній діяльності.

Розглянуто вплив лідерства слуги на інтерналізацію мотивації співробітників, орієнтованих на контроль. Щоб покращити інноваційну продуктивність працівників, орієнтованих на контроль, лідерам необхідно змінити свій стиль поведінки та заохочувати автономність, стосунки та компетентність співробітників на всіх рівнях.

Надано практичні рекомендації для впровадження інновацій в публічному та приватному секторах у забезпеченні цифрових трансформацій. Вони сприятимуть стимулюванню впровадження технологічних інновацій, що є ключовим елементом цифрової трансформації. Визначення видів інновацій та їхнє включення до порядку денного на зустрічах керівництва дає можливість організації реагувати на нові технологічні тренди та використовувати їх для забезпечення результативності та ефективності. Встановлення показників ефективності та цілей для інновацій помагає контролювати їх реалізацію та розуміти, наскільки інновації сприяють досягненню стратегічних цілей. Прийняття інновацій як команда та перетворення керівників на лідерів інновацій дозволяє створити атмосферу, що сприяє інноваційній діяльності. А можливості для керованих експериментів та швидкого успіху дозволяють швидко впроваджувати нові технології, забезпечувати їхню успішну реалізацію.

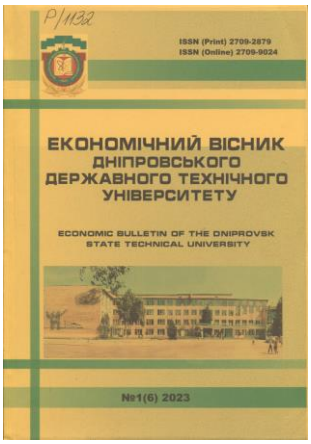

Гончаренко О. В. Інноваційний бізнес як детермінанта формування інклюзивної економіки / О. В. Гончаренко, Д. А. Багорка, Д. Ю. Єфремов // Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету. – 2023. – № 1(6). – С. 7-14.

Р/1132

Обґрунтовано системоутворюючі детермінанти функціонування інноваційного бізнесу в контексті інклюзивного розвитку національної економіки.

Встановлено, що сучасні інноваційні форми бізнесу (аутстафінгові, аутсорсингові, консалтингові тощо) є організаційними інноваціями, їх існування формує принципово нові економіко-правові відносини між економічними суб'єктами та сприяє реалізації інклюзивних управлінських стратегій та технологій.

Аргументовано, що неефективні базисні інститути та діючі інституції, непрозорі реалізаційні потоки, дефіцитність кредитних ресурсів та інвестицій обумовлюють низькі темпи поширення інноваційних форм бізнесу в економіці.

Обґрунтовано, що найбільшим потенціалом для зростання в національній економіці характеризуються інформаційно-комунікаційні технології та послуги даної сфери. Зростанню обсягів ІТ-послуг в національному господарстві та досягненню відповідності інноваційному тренду розвитку сприятиме інституціональна підтримка аутсорсингових бізнес-технологій в високотехнологічних галузях й інформаційно-комунікаційній сфері.

Визначені критерії для оцінки ефективності використання аутсорсингу: скорочення витрат виробничого процесу; оптимізацію бізнес-процесів; підвищення ефективності діяльності виробника; покращення якості виробничого процесу.

736318 В
33

Економічні інновації [Текст] = Economic Innovations : зб. наук. пр. / наук. ред. Буркинський Б. В. ; Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. - Одеса : [Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослід. НАН України].

Т. 24, Вип. 2(83). - Одеса, 2022. - 220 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр., англ.

Зі змісту:

Білоус О. Ю. **Інноваційна складова політики згуртування: суперечності імплементації та шляхи їх подолання.** – С. 29-41. – Текст англ.

Результати. Інноваційна складова політики згуртування ЄС еволюціонувала від заходів, спрямованих на стимулювання виробництва та співпраці фірм, включаючи діяльність зі створення фірм та інновацій (2000–2006 бюджетний період), формування регіональних інноваційних систем (2007–2013 рр.), акцентування на "розумній спеціалізації", що стала обов'язковою попередньою умовою для отримання фінансової підтримки від Європейських структурних та інвестиційних фондів (2014–2020 та 2021–2027 роки). Разом з тим, практика імплементації інноваційної складової політики згуртування показала суперечність між цілями вирівнювання розвитку регіонів та цілями збільшення їхньої конкурентоспроможності, так як більш розвинені регіони показали кращу спроможність залучати фонди на розвиток інновацій та отримувати від них зиск.

Українські регіони демонструють значні відмінності в рівнях інноваційного розвитку порівняно з європейськими, а також у порівнянні між собою. Досягнення цілей «згуртування» та «конкурентоспроможності», визначених Державною стратегією регіонального розвитку України на 2021–2027 роки, на нашу думку, може стати можливим лише з відходом від лінійних моделей і методології, які базуються на механізмах перерозподілу, та обґрунтування механізмів політики згуртування на основі інтерактивних моделей, таких як активізація міжрегіонального інноваційного співробітництва та формування регіональних інноваційних екосистем.

Розглянуто інструменти забезпечення згуртованості регіонів України з регіонами ЄС. Особливу увагу приділено інструменту платформи розумної спеціалізації з акцентом на міжрегіональне інноваційне співробітництво.

Бондаренко О. В., Штока Є. Т. **Трансформація підприємницького середовища в контексті розвитку ринку інноваційних технологій в Україні.** – С. 42-52. – Текст англ.

Мета та завдання. Метою статті є розробка методологічного підходу до трансформації підприємницького середовища в контексті розвитку ринку інноваційних технологій в Україні.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

– виявити розриви між розвиненими в технологічному плані економіками та економікою України;

– довести, що як трансформаційний фактор доцільно розглядати державне регулювання;

– вдосконалити методологічні принципи державного регулювання у процесі трансформації підприємницького середовища для розвитку ринку інноваційних технологій;

– визначити аспекти, які зумовлюють трансформаційний процес;

– описати концепції, підходи, моделі та методи, на які має спиратись трансформаційний процес.

Та інші.

736319 В
33

Економічні інновації [Текст] = Economic Innovations : зб. наук. пр. / наук. ред. Буркинський Б. В. ; Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. - Одеса : [Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослід. НАН України].

Т. 24, Вип. 3(84). - Одеса, 2022. - 121 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр., англ.

Зі змісту:

Колодинський С. Б., Захарченко О. В., Крамський С. О. **Інфраструктура інтернет-маркетингу для підтримки інноваційного розвитку регіону.** – С. 51-59. – Текст англ.

Мета та завдання. Метою статті є визначення місця інновацій в розвитку сучасного ринкового регіонального господарства та встановлення ролі та значення інфраструктури, яка б сприяла стрімкому розвитку науки та техніки в умовах особливого і вкрай важливого для України Південного регіону. Особливості регіону полягають у гармонічному формуванні сучасної інфраструктури на засадах розбудови цілого комплексу установ та різних за призначенням науково-дослідних організацій, що ставили б за мету розповсюдження багатого вітчизняного та закордонного досвіду інноваційного розвитку.

Та інші.

Заблодська І. В. Територіальний вимір інноваційної дифузії в соціально-економічних системах: ринковий аспект / І. В. Заблодська, Ю. С. Рогозян, О. О. Хандій // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 4(70). – С. 45-56. – Текст англ.

Р/1932

В роботі розкривається взаємозв'язок між поширенням інновацій та територіальним маркетингом у контексті розвитку соціально-економічних систем для забезпечення добробуту громад, міст, регіонів та країн. Доведено, що сучасні зміни в економічному середовищі змушують кожну територію вживати певних маркетингових заходів, щоб завоювати найкращі позиції в економічній, соціальній та екологічній сферах, у тому числі шляхом поширення інновацій та використання власної унікальності. Завдяки реалізації пулу маркетингових заходів кожна громада зможе сформувати позитивний та впізнаваний імідж, реалізація якого сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та залученню внутрішніх та зовнішніх інвестиційних потоків для забезпечення сталого розвитку території. Це дало змогу зробити висновок про роль інноваційного дифузійного маркетингу в контексті розвитку соціально-економічних систем, що полягає в позиціонуванні територій через формування їх позитивного іміджу, розвиток бренду, зміцнення репутації та накопичення репутаційного капіталу. Автори досліджують маркетингову роль інноваційної дифузії в контексті розвитку соціально-економічних систем на основі класифікації форм, методів і видів цього процесу, а також шляхом визначення основних груп дифузорів та їх відповідних характеристик через призму територіального аспекту. За результатами аналізу наукових праць зарубіжних та українських учених зроблено висновок про важливість дослідження дифузії інновацій у соціально-економічних системах з урахуванням концепції сталого розвитку.

736815 В
004

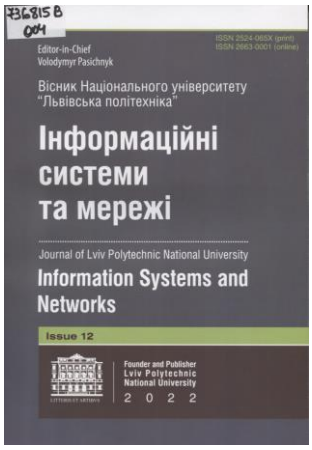

Інформаційні системи та мережі [Текст] = Information Systems and Networks : зб. наук. пр. / відп. ред. Володимир Пасічник ; Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. - 274 с. : граф., рис., табл. - (Вісник / Національний університет "Львівська політехніка" ; вип. 12). - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр. та англ. мов.

Зі змісту:

Боровець Н., Рішняк І., Чирун Л. **Проєкт інформаційної системи для стартапу підтримки інтернет-туризму теренами України.** – С. 120-140.

Сьогодні питання туризму, подорожей, дослідження міста чи його історії залишається доволі актуальним. Усвідомлення своєї ідентичності, пізнання історії свого народу або пізнання культури інших народів є важливими аспектами життя. Хоча через пандемію Covid-19 та війну це питання перемістилось на другий план, проте постали нові виклики. З одного боку, цікавість до досліджень та пізнання чогось нового підсилюється ізоляцією, як внутрішньою – обмеженням персональних контактів людей, так і зовнішньою – закритими кордонами та обмеженим потоком туристів. З іншого боку, виникають нові вимоги до надання послуг та користування туризмом як продуктом. Але це лише додаткові фактори часу. Сутність туризму, подорожей та досліджень зберігається. *Мета проекту*: створити нову інформаційну систему, що допоможе у формуванні туристичного продукту малих міст.

Інформаційні технології як засіб модернізації туроперейтингу й інноваційного розвитку готельно-ресторанної справи / В. Гуменюк, Н. Казюка, Є. Шекета, Л. Семирга // Галицький економічний вісник. – 2023. – № 2(81). – С. 106-114.

Р/1866

Досліджено сутність інформаційних систем та технологій у сфері готельно-ресторанної індустрії. Обґрунтовано необхідність інтеграції програмного забезпечення у роботу готельних комплексів та ресторанів як основи формування та посилення конкурентних переваг для суб'єктів господарювання на швидкозростаючому ринку туристичних послуг. Серед інформаційних систем і технологій, які можуть бути ефективно

використані у сфері організації готельно-ресторанної справи, визначено імерсивні технології як спосіб повного чи часткового занурення у віртуальний світ, використання різних видів віртуальної та змішаної реальності (доповнена реальність; технологія візуалізації; віртуальна реальність; змішана реальність; 360-фото, відео-контент). Описано інформаційно-комунікаційні засоби, компоненти та інструменти, що дають змогу збереження, отримання доступу, моніторингу, маніпулювання, опрацювання та передавання інформації у цифровій формі з одного місця в інше.

Визначено та обґрунтовано доцільність використання імерсивних технологій як способу повного чи часткового занурення у віртуальний світ, використання різних видів віртуальної та змішаної реальності. Охарактеризовано специфіку застосування у сфері готельно-ресторанної справи системи управління взаємодії з клієнтом (Customer Relationship Management System (CRM) як надзвичайно ефективної стратегії організації бізнесу, в якій стосунки з клієнтами є центральними в його діяльності, оскільки саме клієнти складають основний актив. Доведено, що ідеальна CRM-система повинна включати в себе базу даних про ціни та пакети послуг, інформацію про конкурентне становище та актуальний стан ринку, систему планування та моніторингу діяльності, систему збирання та управління контактами й укладеними контрактами; сприяти реалізації сегментації ринку та цільової аудиторії, плануванню проведення маркетингових кампаній, здійсненню маркетингових досліджень та оцінювання їх реальних результатів. Описано перспективи розвитку віртуальної та змішаної реальності у сфері готельно-ресторанної індустрії до 2025 р. Проаналізовано використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах тимчасового розміщування та організації харчування в Україні загалом та Івано-Франківській області зокрема.

Клюс Ю. І. Економічна ризикостійкість як основа механізму управління інноваційним розвитком підприємства / Ю. І. Клюс, Р. В. Водяник // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 3(69). – С. 74-79.

Р/1932

В статті доведено, що створення механізму забезпечення стійкості при реалізації інноваційних стратегій, на думку авторів, має бути засноване на використанні такої системної характеристики підприємства як ризикостійкість. Дано визначення стійкому інноваційному розвитку, проведено порівняльний аналіз категорій «економічний ризик» та «економічна ризикостійкість». Запропоновано розгляд поняття ризикостійкості як системної характеристики підприємства в контексті взаємозв'язків категорій ризик, стійкість та розвиток. Визначено роль економічної ризикостійкості у системі управління розвитком виробничого підприємства. Доведено, що категорія «економічний ризик» нерозривно пов'язана з цілями підприємства, зв'язуючи цілі діяльності та використані для досягнення цих цілей економічні ресурси (втрати ресурсів) різного виду та фактичні результати.

737092 В
339

Львівський торговельно-економічний університет.
Вісник Львівського торговельно-економічного університету [Текст] : зб. наук. праць / [редкол.: Куцик П. О., Семак Б. Б., Перепьолкіна О. О. та ін.]. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту. - (Економічні науки).

Вип. 69. - Львів, 2022. - 138 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., англ.

Зі змісту:

Міценко Н. Г., Мульска О. П., Зайченко В. В., Лозовий Т. І. **Стратегічні пріоритети державної політики реалізації потенціалу інноваційного розвитку підприємств в Україні**. – С. 21-29.

Метою статті є обґрунтування стратегічних пріоритетів державної політики реалізації потенціалу інноваційного розвитку підприємств в Україні, аргументація управлінських інструментів її імплементації. У дослідженні обґрунтовано засоби державної політики реалізації потенціалу інноваційного розвитку підприємств в Україні, які диференційовані за стратегічними орієнтирами та цільовими результатами регулювання. Запропоновано етапізацію стратегічного планування, алгоритм якої ґрунтується на ідентифікації сучасних наслідків-викликів глобальної конкуренції для економіки країни, визначенні чинників-причин неготовності економіки до конкуренції в умовах стрімкої активізації інноваційного поступу й інформаційної економіки, обґрунтуванні стратегічних пріоритетів технологізації економіки (якісний аспект), обґрунтуванні стратегічних змін кількісного характеру, інституціалізації стратегічної мети державної політики як критерію контролю її ефективності. Запропонований авторський підхід до побудови стратегічних пріоритетів державної політики реалізації потенціалу інноваційного розвитку підприємств в Україні дозволяє узгодити завдання стратегування політики з сучасними глобалізаційними тенденціями та викликами, а також внутрішніми можливостями підприємств.

Олексин І. І., Демчук С. В., Качур С. М. **Сучасні підходи, моделі та інструментарій впровадження інновацій та високих технологій у торгівлі України.** – С. 123-131.

Метою статті було дослідження сучасних підходів та рішень для побудови інноваційної моделі сталого розвитку торговельних мереж, а також пошук інструментарію впровадження інновацій та високих технологій в торгівлі України у період повоєнної відбудови національної економіки. Доведено, що торгівля є найкращою сферою для впровадження інновацій та високих технологій, виявлено низку характерних особливостей даного процесу. Уточнено дефініцію "інновації у торгівлі" як фундамент діяльності, необхідний для підвищення ефективності та конкурентоспроможності в умовах кардинальних трансформацій торгової галузі. Запропоновано схему побудови інноваційної моделі сталого розвитку торгових мереж як процесу формування та пошуку інноваційних рішень на основі поетапного виконання послідовних завдань. Запропоновано окремі заходи з побудови моделі та вибору інструментарію впровадження інновацій та високих технологій у торгівлі України. Зроблено висновок, що торговельне підприємство у процесі своєї інноваційної діяльності змушене реалізовувати інноваційні рішення, аналізуючи відповідні інформаційні потоки. Зазначена залежність зазвичай обумовлена важливістю досягнення короткострокових і довгострокових цілей, визначених для торговельного підприємства.

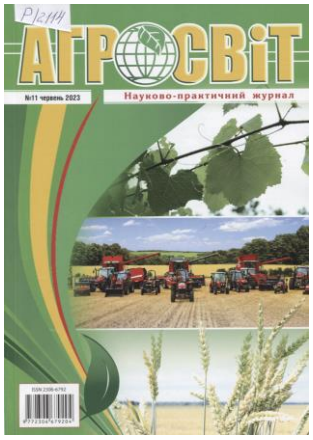

Нетудихата К. Л. Інституційні засади формування національних інноваційних систем / К. Л. Нетудихата // АгроСвіт. – 2023. – № 11. – С. 36-43.

Р/2114

В статті розкрито результати аналізу інституційних засад формування національних інноваційних систем (НІС). Розглянуто зміст концепції "НІС" та роль інститутів в стимулюванні інноваційної діяльності. Інноваційна система складається з безлічі взаємозалежних елементів. Вплив на кожен із елементів також впливає на ефективність інноваційного процесу. НІС розглядається як сукупність діючих інститутів та організацій.

Виявлено прямий зв'язок між рівнем розвитку інститутів та ефективністю функціонування НІС. Використано дані 132 країн. Встановлено, що чим вище рівень розвитку інститутів, тим більша ефективність функціонування НІС.

Виявлено вплив окремих складових інституційного середовища на результативність НІС: політичної та оперативної стабільності, ефективності уряду, якості законодавства, верховенства права, політик щодо ведення бізнесу. Найбільший вплив мають політична та оперативна стабільність, ефективність уряду, якість законодавства. Зазначено, що якість та рівень розвитку інститутів визначають результативність НІС.

Окреслено орієнтири для політики щодо розвитку інститутів НІС. Ринкові механізми мають бути доповнені активною державною політикою, нормативно-правовим забезпеченням. Низька якість інститутів породжує відносно високу частку сировини в експорті країн, а односторонній,

експортно-сировинний ухил загрожує збереженням технологічного відставання. Удосконалення інститутів нормативно-правового забезпечення та насамперед інституту інтелектуальної власності сприятиме інноваційному співробітництву держави, науки та вітчизняного бізнесу.

Неустроев Ю. Г. Інноваційний розвиток як інструмент економічної безпеки / Ю. Г. Неустроев, О. М. Правдивець // Український журнал прикладної економіки. – 2021. – Т. 6, № 4. – С. 223-229.

Р/595

Стаття присвячена актуальному напряму прийняття управлінських рішень – забезпечення економічної безпеки. Поточна ситуація кардинально змінила підхід управлінців до даного питання, і на основі опрацьованих наукових та інформаційних джерел зазначаємо зміщення дискусії від обговорення доцільності забезпечення економічної безпеки до конкретних рішень з її забезпечення. *Головною метою даної публікації* є розгляд економічної безпеки на різних інституційних рівнях, визначення головних чинників її формування та дослідження впливу на цей процес інноваційного розвитку.

Озарко К. Проблеми управління ризиками інформаційного забезпечення впровадження інновацій / К. Озарко, В. Челомбитько // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 4(70). – С. 105-109. – Текст англ.

Р/1932

Важливою умовою ефективного інформаційного забезпечення при реалізації інноваційних проектів є вміння перетворювати невизначеність на ризик і подальше управління ним. Інформаційне забезпечення впровадження інновацій (реалізація інноваційних проектів) характеризується високим рівнем ризику. ***У статті проаналізовано структуру ризиків стейкхолдерів інноваційного проекту.*** Запропонований процес поетапного управління ризиками інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства. Запропонована система управління ризиками інформаційного забезпечення впровадження інновацій підприємствами складається із застосування ключових (основних) функцій. Функціональний підхід до управління ризиками процесу інформаційного забезпечення впровадження інновацій передбачатиме планування та організацію цієї діяльності, а також подальший контроль і, у разі відхилення від плану, регулювання (коригування). Для ефективної реалізації інноваційних проектів вітчизняним підприємствам необхідно досліджувати та управляти ризиками інформаційного забезпечення цієї діяльності на кожному етапі. Удосконалення, розвиток інформаційного забезпечення інноваційних проектів, формування системи управління ризиками цієї діяльності сприятиме економії часу всіх учасників, підвищенню ефективності та точності, зменшенню невизначеності.

Олексюк В. О. Методологічні засади інноваційної модернізації національної економіки / В. О. Олексюк // Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету. – 2023. – № 1(6). – С. 33-40.

Р/1132

Досліджено методологічний інструментарій інноваційної модернізації національної економіки.

Встановлено, що для теоретичного обґрунтування інноваційної модернізації національної економіки, визначення траєкторії й з'ясування об'єктивних тенденцій еволюційного руху, прогнозування перспектив становлення інноваційної системи найбільш прийнятною методологічною платформою є еволюційний підхід.

Аргументовано, що інноваційні зміни національної економіки ускладнені подвійним інституціональним базисом суспільства та економічних суб'єктів, які не завжди мотивовані на конкурентні відносини та інноваційні зміни. Акцентовано, що інноваційна модернізація

національної економіки потребує якісно іншого господарського механізму, що орієнтований на подолання технологічного відставання й структурного дисбалансу та реалізує сучасний тренд економічного зростання на засадах високотехнологічного інноваційного виробництва

Доведено, що методологічна синергія еволюційного та інституціонального підходів в дослідженні перспектив інноваційної модернізації національної економіки детермінує збереження зв'язків між сутністю та формою проявів інновацій та дозволяє аналізувати економічні інститути в процесі еволюції, досліджувати впливи еволюційних механізмів й забезпечує вищий рівень теоретичних узагальнень.

736509 R
658

Організація власного бізнесу [Текст] : навчальний посібник / [авторський колектив: Євген Ткач, Петро Нікіфоров, Роман Грешко та ін.] ; [за ред. Є. В. Ткач] ; Чернівецький нац. ун-т імені Ю. Федьковича. - Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Ю. Федьковича, 2023. - 264 с. : табл., рис. - Бібліогр. наприкінці розд. Авт. зазнач. на звороті тит. арк.

Видання присвячене питанням пов'язаним з визначенням ролі соціально відповідального та інноваційно активного власного мікро-, малого та середнього бізнесу в економіці держави; пояснює інституційне середовище, елементи ринкової інфраструктури та чинники, які впливають на розвиток підприємництва; аналізує алгоритми започаткування власного бізнесу, методики пошуку і вибору бізнес-ідей; поняття стратегування, лідерства, менеджменту, тимбілдингу, HR-технологій, бізнес-моделі і бізнес-планування, маркетингу та брендинга у світі стартапів; особливості оцінки ризиків, правові аспекти та оподаткування малого бізнесу, показує джерела фінансування малих підприємств, особливості і принципи презентацій бізнес ідей та стартапів.

Пилипенко Ю. І. Міжнародний бізнес у системі трансферу технологій / Ю. І. Пилипенко, Ю. В. Дубей // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2022. – № 1(77). – С. 119-125.

Р/1790

Результати дослідження. Проаналізовано характерні риси та форми міжнародного бізнесу, показано новітні тенденції його розвитку під впливом процесів глобалізації. Розкрито сутність техноглобалізму як однієї із об'єктивних форм прояву складних, багатоаспектних і суперечливих відносин глобалізації. Проаналізовано характерні риси техніко-технологічної нерівномірності розвитку світової цивілізації, показано причини та форми її прояву. З'ясовано особливості трансферу технологій в умовах посилення міжнародної конкуренції, розкрито роль крупного міжнародного бізнесу в реалізації стратегій технологічного лідерства національних економік. Обґрунтовано необхідність науково-технічної кооперації України з міжнародними партнерами з метою подолання технологічного відставання української економіки.

Принципи розвитку системи управління інноваціями у е-бізнесі / С. В. Князь, Р. Р. Русин-Гриник, І. М. Пилипенко, О. Р. Бахор // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 9. – С. 47-52.

Р/2124

З урахуванням сьогоднішнього швидкого темпу розвитку е-бізнесу і зростання конкуренції, від керівництва підприємства вимагається не тільки постійний пошук нових ідей та їх реалізація, але і ефективна організація процесу управління інноваційною діяльністю. У цьому контексті, формування та розвиток системи управління інноваціями у е-бізнесі вимагає дотримання певних принципів: фокус на користувачів і їх потреби; системність управління; впровадження

новаторських технологій; орієнтація на стратегію; залучення та підтримка талановитих людей; комунікація та співпраця; раціональне управління ресурсами. Всі ці принципи інноваційного управління е-бізнесом є взаємопов'язаними і не можуть існувати окремо один від одного. Вони формують єдину систему управління, яка дозволяє підприємствам ефективно впроваджувати інновації та розвиватись в сучасному бізнес-середовищі. Отримані результати дослідження доводять, що формування та розвиток системи управління інноваціями є надзвичайно важливим аспектом ефективного функціонування підприємств е-бізнесу. Для забезпечення успішної реалізації цієї системи необхідно використовувати набір принципів, які були обґрунтовані та аргументовані в рамках даного дослідження. Виокремлені принципи є цілісною системою, у якій усі принципи пов'язані причинно-наслідковими зв'язками. Урахування цієї взаємодії під час сповідування принципів управління інноваціями допомагає компаніям успішно реалізувати свої інноваційні проекти і відповідати на виклики ринку.

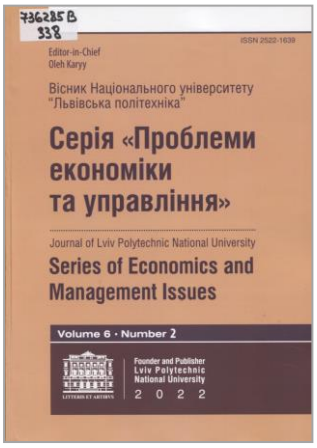

736285 В
338

Проблеми економіки та управління [Текст] = Economics & Management Issues : зб. наук. пр. / Львівська політехніка, Національний університет. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. - 174 с. : граф., рис., табл. - (Вісник / Львівська політехніка, Національний університет ; vol. 6, № 2). - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр., англ. мов.

Зі змісту:

Ситник Й. С. **Формування механізму стимулювання інноваційно-технологічного розвитку на регіональному рівні.** – С. 163-174.

Мета дослідження – формування механізму створення платформи для інноваційної співпраці та налагодження взаємовигідних економічних відносин між суб'єктами підприємництва і закладами вищої освіти (науковими установами) для розроблення і впровадження технологічних інновацій. Проаналізовано показники інноваційної активності промислових підприємств Львівщини, визначено на основі SWOT-аналізу основні тенденції соціально-економічного розвитку Львівської області, окреслено сценарії економічного розвитку Львівщини, сформовано принципи та завдання стосовно регіонального стимулювання інноваційної діяльності, надано рекомендації органам регіональної влади щодо механізмів конкурсного відбору та співфінансування упровадження інноваційних проектів.

737087 В
338

Продовольчі ресурси [Текст] = Food resources : збірник наук. пр. / Нац. акад. аграрних наук України, Ін-т продовольчих ресурсів. - Київ : [Барми].

Том 10 № 19. - Київ, 2022. - 288 с. : граф., рис., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., англ.

Зі змісту:

Хахула Б. В. **Економічні проблеми розвитку інноваційної діяльності в сільськогосподарських підприємствах України**. – С. 265-273.

Мета. Теоретико-методичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення інноваційної діяльності аграрних підприємств. *Сфера застосування результатів.* Результати дослідження можуть бути використані при розробці комплексних програм розвитку сільських територій, в частині фінансування заходів регіональної підтримки функціонування суб’єктів підприємницької діяльності в сфері агробізнесу.

Шуст О. А., Варченко О. М., Крисанов Д. Ф. **Економічний механізм і ефективність інноваційної діяльності в харчовій індустрії АПК України.** – С. 274-287.
Мета. Узагальнити результати інноваційної діяльності підприємств харчової індустрії за минуле десятиріччя та обґрунтувати напрями і економічний механізм її активізації в повоєнний період. *Сфера застосування результатів.* Результати досліджень включають теоретичні засади і практичні підходи щодо активізації інноваційної діяльності у харчовому секторі АПК в умовах тривалого спадного тренду та руйнації частини його потенціалу на непідконтрольних Україні територіях. Економічні намітки та практичні заходи будуть використані при відродженні потенціалу харчової індустрії в процесі ліквідації наслідків російської агресії та активізації інноваційної діяльності із залученням засобів й інструментів сучасного механізму її підтримки.

737082 В
656

Розвиток методів управління та господарювання на транспорті [Текст] = Development of management and entrepreneurship methods on transport : збірник наукових праць / Одеський нац. морський ун-т. - Одеса : [Вид-во ОНМУ], 1996 - .
Вип. 2 (83). - Одеса, 2023. - 161 с. : іл., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., англ. Дод. тит. арк. англ.

Зі змісту:

Ярова Н. В., Воркунова О. В., Баришнікова В. В. **Зарубіжний досвід державної підтримки інноваційної діяльності (макро- та мікроекономічний аспекти). –** С. 5-18.
Державне регулювання економіки та інноваційних процесів на макрорівні, як відзначають вчені, є однією з головних умов переведення функціонування економіки на ринкові відносини. Головна функція держави в умовах ринкових відносин – захист свободи особистості, власності та підприємництва. Держава має працювати з ринком в «одній упряжці».

Для виходу з кризи, на макрорівні, необхідно розробити стратегію збереження та розвитку науково-технічного та інноваційного потенціалу країни за такими напрямами: реструктуризація науково-технічного потенціалу в різних галузях економіки з урахуванням концентрації матеріальних, фінансових та інтелектуальних ресурсів; створення фонду майна науки та інновацій; розробка системи використання лізингу як ефективного ринкового механізму для суб'єктів інноваційної діяльності; удосконалення механізмів системи залучення банківського кредиту для розширення інноваційної діяльності та створення умов розвитку ринку капіталу; створення у фінансово-промислових групах поряд із системою консолідації фінансових та виробничих потенціалів спеціальних інноваційних центрів.

Кібік О. М., Котлубай В. О., Калмикова Н. Ю. **Стартап-проєкти в системі розвитку транспортної інфраструктури України.** – С. 68-82.
Проаналізовано стан розвитку інноваційної сфери України з врахуванням позицій країни у світових рейтингах. Систематизовано слабкі та сильні сторони, передумови відновлення та посилення інноваційного потенціалу України. Визначено, що реалізація стартап-проєктів є передумовою успішного функціонування та прогресу економіки на інноваційних засадах. Систематизовано чинники, що стримують розвиток національної стартап- індустрії. Обґрунтовано, що розвиток стартап-індустрії оптимальними темпами є можливим за умови підтримки державою цієї сфери. Відповідно, визначено засади державно-приватного партнерства у сфері реалізації інноваційних проектів, зокрема стартапів. Розглянуто умови та особливості формування стартап-платформ у транспортній сфері.

Зарічна О. В., Ножов Е. М. Мигович В. П. **Стратегічні обструкції в управлінні розвитком інноваційного підприємництва в Закарпатському регіоні.** – С. 95-106.
У статті розглянуті обструкції розвитку інноваційного підприємництва як стратегічного фактору та об’єкту стратегічного управління ужитком економіки Закарпатської області. Їх аналіз дозволив здійснити систематизацію за наступними напрямами.

Перший – аналіз кількісних показників, що надають екстенсивні характеристики інноваційної активності в регіоні – свідчить про скорочення кількості інноваційно активних підприємств.

Наступний напрям аналізу перешкод – дослідження інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості інноваційного бізнесу в області – прослідковується низька інвестиційна активність та скорочення витрат у сфері інноваційної діяльності.

Третій напрям дослідження перешкод – виявлення розвитку наукової діяльності і, відповідно, її впливу на інноваційну активність. В межах аналізу, встановлено скорочення кількості зайнятих в сфері науково-дослідної роботи, що обмовлено відсутністю реальної державної підтримки наукової діяльності.

Руснак А. В. Інформаційне забезпечення розвитку національної інноваційної системи / А. В. Руснак, Г. М. Огорь // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2022. – № 2(52). – С. 103-109.

Р/2251

У статті обґрунтовано сутність інформаційного забезпечення національної інноваційної системи. Охарактеризовано основні види інформації як інформаційної складової національної інноваційної системи. Визначено формальні джерела інформації про інноваційну діяльність та основні вимоги до інформаційної компоненти національної інноваційної системи. Обґрунтовано основні напрями інформаційного забезпечення розвитку національної інноваційної системи.

Руснак А. В. Умови та особливості функціонування інноваційного середовища як чинника реалізації інновацій / А. В. Руснак // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 8. – С. 31-35.

Р/2124

У статті обґрунтовано послідовність процесу інноваційної діяльності суб'єкта господарювання в умовах інноваційного середовища. Визначено основних учасників інноваційного середовища (державні органи влади, наукові організації, комерційні організації, фінансово-кредитні установи) та їх функції. Обґрунтовано поняття "інноваційне середовище" як єдиний територіальний, освітній, комунікаційний, проектний, дослідницький, інформаційний та інтелектуальний простір, в якому здійснюють свою інвестиційно-інноваційну діяльність різні економічні суб'єкти, з'являються інститути, необхідні для ефективної реалізації продуктивних сил. Висвітлено роль інноваційного середовища як елемента економічного середовища. Узагальнено чинники, що сприяють та перешкоджають розвитку інноваційного середовища суб'єкта господарювання. Досліджено відмінності між поняттями "інноваційне середовище" та "інноваційний клімат". Визначено, що інноваційне середовище є сукупністю умов, у яких здійснюється інноваційна діяльність, а інноваційний клімат відображає характер впливу інноваційного середовища на суб'єкт інноваційної діяльності.

Сак Т. В. Маркетинг стартапу: особливості, цифрові інструменти та канали просування / Т. В. Сак // Маркетинг і цифрові технології. – 2023. – Т. 7, № 1. – С. 107-119.

Р/1454

В статті розглянуто особливості маркетингу стартапу, його відмінності від класичного маркетингу. Наведені етапи маркетингу стартапу в розрізі маркетингових заходів та інструментів, які використовуються на різних стадіях життєвого циклу стартапу. Розглянуто особливості маркетингу стартапу на передпосівній, посівній та пост-посівній стадії. Побудовано алгоритм розробки стратегії маркетингу стартапу, що передбачає ідентифікацію життєвого циклу стартапу. Проведена характеристика можливих альтернатив стратегії маркетингу стартапу, визначено види

стратегій, які найбільш ефективні для просування стартапів з огляду на можливі бар'єри. Особливу увагу в дослідженні акцентовано на вивченні інструментів digital-маркетингу стартапів: контент-маркетинг, директ-мейл-маркетинг, SEO, блоги, SMM. Розглянуто можливості SMM для стартапів в найпоширеніших соціальних мережах України.

Смілянець В. В. Теоретичні засади управління інноваційним потенціалом в умовах застосування маркетингової парадигми / В. В. Смілянець // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2022. – № 1(77). – С. 147-154.

Р/1790

Результати. В статті узагальнено наукові трактування сутності інноваційного потенціалу підприємства шляхом формалізації ресурсного, результативного, функціонального та комплексного підходів. Застосування функціонального підходу розкриває умови використання маркетингового інструментарію до управління розвитком інноваційного потенціалу. Інноваційній потенціал в контексті застосування маркетингової парадигми розглядається як сукупність ресурсів, інструментів і технологій, ринкових можливостей щодо здійснення ефективної інноваційної діяльності, забезпечення конкурентної позиції в інноваційному ринковому середовищі, реалізації інновацій за рахунок ринкових комунікацій та формування споживчих цінностей інновації. Проведено дослідження і структуризацію маркетингового інструментарію розвитку інноваційного потенціалу, що дозволило побудувати просторову архітектоніку факторного впливу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства на формування, нарощування і реалізацію інноваційного потенціалу і його елементів. Структуризація інноваційного потенціалу за елементами дозволила визначити його типи та внутрішню спрямованість активізації на розвиток певних складових.

Смірнов О. М. Відновлення та інноваційний розвиток виробництва сталі в Україні в контексті енергоефективності Європейського зеленого курсу / О. М. Смірнов, С. М. Тімошенко, А. В. Нарівський // Вісник Національної академії наук України. – 2023. – № 4. – С. 21-38.

Р/250

У статті наголошено, що в процесі повоєнного відновлення економіки та в контексті вимог Європейського зеленого курсу щодо досягнення вуглецевої нейтральності металургія України має унікальну можливість не лише подолати технічне відставання за енергоефективністю та екологічною безпекою, а й позбутися неефективної технологічної структури з фізично зношеними і морально застарілими основними фондами. Рішення полягає у переході до малих металургійних заводів і стратегії мінімізації економічних та екологічних витрат.

736589 В
37

Університет імені Альфреда Нобеля.
Вісник університету імені Альфреда Нобеля [Текст] = Bulletin of Alfred Nobel University : наук. журнал / Ун-т ім. Альфреда Нобеля. - [Дніпро] : [Вид. Дім Ун-ту ім. Альфреда Нобеля]. - (Серія Право).
№ 1(4). - Дніпро, 2022. - 92 с. : іл. - Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту:

Світличний О. П. **Трансфер технології в Україні: сучасні виклики**. – С. 57-64.

Проаналізовано законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти,

що регулюють відносини у сфері трансферу технології. Звертається увага на важливість наукових технологій та їх впровадження в діяльність промислових підприємств, що є незаперечним розвитком економічного зростання багатьох провідних економічно-розвинутих країн, а також визначальним чинником прогресу суспільства та підвищення добробуту громадян. Наводяться інформаційно-аналітичні та статистичні дані впливу трансферу технологій на фінансовий стан підприємств, установ та організацій щодо бюджетних коштів.

Наголошується, що в умовах повномасштабної війни Росії проти України державна підтримка інновацій, винахідників, інших авторів об'єктів права інтелектуальної власності є запорукою підвищення економічного потенціалу та військово-промислового комплексу держави. Звертається на існуючі проблемні питання безпеки держави щодо трансферу технології, охороні секретних винаходів, комерційної таємниці, інших об'єктів права інтелектуальної власності та пропонується шляхи вирішення проблемних питань у сфері трансферу технології в Україні.

Формування безпекового механізму антикризового управління фінансами інноваційно орієнтованого підприємства в умовах діджиталізації та адаптування зовнішньоекономічної діяльності / М. І. Міщенко, Н. С. Чернова, С. В. Михайлов, В. М. Томіленко // АгроСвіт. – 2023. – № 7-8. – С. 45-52.

Р/2114

При прийнятті рішень в рамках антикризового фінансового управління слід використовувати як екзогенний спосіб дослідження, характерний для класичної та неокласичної теорії, так і ендогенний, властивий концепціям неоінституційної теорії. Для інноваційно орієнтованих підприємств, які знаходяться в кризі особливо актуальним є використання принципу синхронності прийняття рішень щодо формування та використання фінансових ресурсів, який відстоюється неоінституційною теорією, а також дотримання правил фінансування та певних співвідношень при формуванні окремих позицій активів та пасивів. Для побудови системи ризик-менеджменту, профілактики фінансової кризи, планування антикризових заходів практичне значення мають висновки та рекомендації неокласичних концепцій щодо механізмів диверсифікації, оцінки ризиків, застосування критерію NPV, визначення ставки дисконтування. Ключовим елементом досліджуваної парадигми є науково обґрунтовані механізми вирішення проблематики інформаційної асиметрії та агентських витрат, які виникають у процесі антикризового управління і ускладнюють процес прийняття рішення щодо фінансового оздоровлення інноваційно орієнтованих підприємств.

Цзян Пань. Глобальні технологічні трансформації та їх вплив на інвестиційно-інноваційний розвиток територій / Пань Цзян // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 8. – С. 179-185.

Р/2124

Досліджено динаміку впровадження цифрових рішень і на цій основі виявлено нарощення темпів оцифрування та значний приріст інвестицій у роботизацію бізнес-процесів, автоматизацію звітності, інтелектуальний аналіз та інші цифрові рішення. Розглянуто глобальні тенденції у сфері цифрової трансформації економіки та суспільства. Виявлено, що прискорене впровадження цифрових технологій на територіальному рівні можливе лише на основі забезпечення готовності бізнесу і суспільства в цілому до цифрових змін шляхом запланованого інтенсивного впровадження цифрових технологій. Відзначено, що сформувати технологічний базис для цифрової перебудови середовища території можливо шляхом формування зрілого сектору пропозиції технологічних рішень, зростання попиту населення на цифрові технології і рівня цифрової грамотності суспільства, що дозволить досягти максимальної віддачі від практичного застосування цифрових технологій. Доведено, що для стимулювання цифрових змін на рівні території як базису забезпечення його інвестиційно-інноваційного розвитку в умовах цифровізації недостатньо створити нові технології і забезпечити їх впровадження, важливим є і створення умов для їх застосування шляхом створення цифрових платформ і цифрової інфраструктури, забезпечення безперервного підключення до мережі інтернет і формування цифрового мислення в суспільства.

Чинчик А. А. Податковий інструментарій з інноваційним функціоналом: практика та можливості застосування в Україні / А. А. Чинчик // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2022. – № 1(77). – С. 24-32.

Р/1790

Результати. Визначено зміст податкового інструментарію з інноваційним функціоналом, цілями реалізації якого є формування конкурентного середовища з передумовами і спрямованістю на інновації, підтримку інноваційної діяльності, міжсекторальне і державно-приватне співробітництво в інноваційній сфері, державне гарантування інвестицій в інноваційні проекти. Проаналізовано сучасні практики податкової політики в Україні з акцентом на інноваційні результати, що дало змогу розподілити їх за інвестиційним, суб'єктивним та інноваційно-реанімаційним напрямами.

Новизна. З огляду на задовільну ситуацію щодо інновацій в Україні, запропоновано блок-схему наукового обґрунтування концепту державного регулювання інноваційних трансформацій економіки, де податковий інструментарій займає вагоме місце.

Практична значущість. Визначено систему заходів на шляху ефективного застосування податкового інструментарію з інноваційним функціоналом в Україні. У короткостроковому часі актуальними визначено заходи, спрямовані на подолання поточних деструктивів застосування податкових пільг, а саме: оприлюднення та громадського контролю їхньої інституційної спрямованості, відходу від надання податкових пільг ресурсомістким галузям економіки з низькою інноваційною віддачею, впровадження критерію прибутковості для суб'єктів надання податкових пільг з перспективою інноваційної діяльності, надання податкових пільг на оновлення основних фондів.

Чобіток І. О. Формування механізму управління підприємствами на основі форсайтно-інноваційних технологій / І. О. Чобіток // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2022. – № 3(79). – С. 190-197.

Р/1790

Результати. Виокремлено актуальність завдань подолання технологічного розриву та переходу до економіки знань. Продемонстровано, що форсайтно-інноваційні технології передбачають, що можливості стратегічно конкурентоспроможного розвитку структури підприємства реалізуються через наявну здатність до інновацій та готовність до змін шляхом розробки набору варіантів сценарію та вибору найбільш оптимального з огляду на рівні доступності ресурсів та прийнятого ризику. Встановлено, що використання форсайтно-інноваційних технологій на практиці здійснюється у формі інноваційного форсайт-проєкту та спрямоване на досягнення й підтримку сталого розвитку конкурентоспроможної структури підприємства у довгостроковій перспективі. Метою форсайтно-інноваційних технологій є виявлення можливостей найбільш повного використання потенціалу підприємства, а також шляхів забезпечення ефективної реалізації поставлених цілей за допомогою обраної стратегії.

Ягодзінська А. С. Основні драйвери та напрямки інновацій, що сприятимуть сталому розвитку харчової промисловості // Український журнал прикладної економіки. – 2021. – Т. 6, № 4. – С. 198-205.

Р/595

У статті досліджено сучасний стан харчової промисловості. Так, харчова промисловість є провідним виробничим сектором в Україні. У 2018 році обсяг реалізації харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів склав 585,2 млрд грн, що складає 19,4 % від загального обсягу

реалізованої промислової продукції (товарів, послуг). Разом з тим, розвиток харчової промисловості не відзначається сталістю. Визначено основні драйвери та напрями інновацій, що сприятимуть сталому розвитку харчової промисловості. Встановлено, що зважаючи на визначені драйвери та напрямки інновацій, що сприятимуть сталому розвитку харчової промисловості у сфері переробки продовольства, та, враховуючи світовий досвід та визначені перспективи розвитку харчової промисловості ЄС, запропоновано напрями та завдання впровадження інновацій в харчовій промисловості України: нові та кращі харчові продукти; ресурсо-ефективні виробничі процеси; інтегровані та прозорі ланцюги поставок; збільшення інноваційної потужності харчової промисловості. Так, у перекладі на роль технології, відповідність і три бізнес-стратегії можуть бути зведені до наступних драйверів інвестицій у харчовій промисловості: відповідність; операційна досконалість; нові продукти / нові технології. Узагальнено можливі галузі інновацій для харчової промисловості та різні варіанти технологій, що пропонуються для вдосконалення та запровадження інноваційних проектів, які можуть бути започатковані з метою сприяння стабільності в харчовій промисловості країни. Так, забезпечити конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі можливо через впровадження радикальних інновацій, впровадження нових та кращих харчових продуктів, ресурсоефективних виробничих процесів, інтегрованих та прозорих ланцюгів поставок, а також – збільшення інноваційної потужності харчової промисловості. Щоб забезпечити найбільш ефективне використання ресурсів, науково-дослідні розробки та інновації запроваджуються там, де, як очікується вони матимуть найбільший ефект. На практиці означає, що галузі починають науково-дослідні проекти лише тоді, коли вони тісно пов'язані зі стратегією та рушійними силами бізнесу.

Розділ 2. Особливості становлення та функціонування технопарків на сучасному етапі в Україні та за її межами

Лазаренко Д. О. Підтримка розвитку еко-індустріальних парків в умовах релокації та євроінтеграції бізнес-процесів / Д. О. Лазаренко, Д. О. Папук // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 3(69). – С. 27-30.

Р/1932

У статті розглядаються проблеми підтримки виробничих потужностей через механізм індустріальних парків, визначено основні завдання реалізації цієї мети. Висвітлено програми підтримки релокації підприємств із зон бойових дій та роль еко-індустріальних парків у сприянні запуску промислових потужностей. Підкреслено переваги індустріальних парків для релокації промислових підприємств та стимули для розвитку інфраструктури і створення нових робочих місць у приймаючому регіоні. Розкрито особливості моделі еко-індустріального парку як засобу вирішення проблем регіонального та секторального розвитку та його місце в реалізації планів з відновлення промисловості. Визначено пілотні об'єкти для впровадження моделі ЕІП. Визначено переваги використання діючих індустріальних парків для релокації промислових підприємств і відновлення виробничих бізнес процесів. Представлено механізми впливу діяльності ЕІП на територіальні громади, її інфраструктуру, залучення інновацій, розвиток логістики. Доведено, що механізми ЕІП сприятимуть економічному зростанню та залученню інвестицій. В контексті розвитку еко-індустріальних парків запропоновано розвиток виробництва продукції подвійного призначення на основі композитних виробів з базальту та скловолокна на базі існуючих виробництв в Україні та Європі.

Ляшенко В. І. Податок на виведений капітал як спеціальний режим стимулювання реінвестицій в індустріальних парках повоєнної України / В. І. Ляшенко, О. А. Бородіна, О. В. Ліщук // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 3(69). – С. 108-122.

Р/1932

Дослідження статті присвячено розгляду спеціальних режимів податкового стимулювання роботи мережі індустріальних парків у повоєнному економічному розвитку України. Проведено дослідження досвіду впровадження податку на виведений капітал як експериментального, але ефективного у країнах-сусідах (Прибалтійські країни, Польща, Македонія, Грузія тощо). Особливої уваги набуло вивчення особливостей використання та модернізації податку на виведений капітал у Польщі. Проведено аналіз переваг та недоліків його реалізації у польській економічній інфраструктурі, наведено порівняльний аналіз традиційного та нового оподаткування, продемонстровано наявність кількісних та якісних переваг нового режиму оподаткування у певних умовах господарювання. Проілюстровано залежність обсягу прямих іноземних інвестицій щодо промислових індустріальних парків у зв'язку з оптимізацією фіскального режиму в країнах ЄС та Азії. З огляду на результати дослідження надано дієві рекомендації щодо впровадження податку на виведений капітал в умовах відбудови повоєнної економіки України.

Уткін В. П. Досвід європейських кластерів у трансгалузевій інтернаціоналізації / В. П. Уткін // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 4(70). – С. 110-115. – Текст англ.

Р/1932

У статті обговорюється важливість кластерів у сучасній економіці як драйверів економічного розвитку, інновацій, експорту та кращої інтеграції в міжнародні ланцюги. Інноваційний кластер є ключовим елементом національної (регіональної) інноваційної екосистеми, а проект INNO Industry спрямований на вдосконалення політики розвитку інновацій шляхом залучення кластерів до Індустрії 4.0. Європейська платформа кластерної співпраці є основним інформаційним інструментом для бізнесу в країнах ЄС, що пропонує можливості для зміцнення європейської економіки через співпрацю галузевих кластерних екосистем. Ця платформа дозволяє зареєструвати будь-яку кластерну ініціативу як кластерну організацію, учасника або європейське кластерне партнерство, що полегшує пошук ділових партнерів для кожної країни, регіону, сектору чи промислової екосистеми.

Обговорюються фактори, що впливають на конкурентоспроможність кластера, які можна класифікувати як внутрішні та зовнішні. До внутрішніх факторів належать матеріально-технічне забезпечення виробництва, тактика і стратегія управління, інноваційна діяльність, цінова політика, конкурентоспроможність продукції, трудові ресурси, мотивація працівників, сучасні інформаційні технології. З іншого боку, зовнішні фактори включають ринкові умови, розвиток логістичної інфраструктури, соціальні, екологічні, наукові, технічні чинники та ситуацію на ринку праці. Анотація також висвітлює стабільні або довгострокові об'єктивні фактори, такі як географічна концентрація, кліматичні умови, наявність природних ресурсів, регіональні та національні особливості, які можуть впливати на конкурентоспроможність, але не можуть підвищити її самі по собі. Розуміння цих факторів і керування ними може допомогти підвищити конкурентоспроможність кластера.

Уткін В. П. Сучасні методи інформаційної підтримки розвитку продуктивних кластерних екосистем / В. П. Уткін // Економічний вісник Донбасу. – 2022. – № 3(69). – С. 80-84.

Р/1932

У статті представлені сучасні механізми інформаційної підтримки розвитку продуктивних кластерних екосистем. Розкрита роль інформаційної підтримки МСП з метою відновлення експортної складової українських товаровиробників на зовнішніх ринках. Підкреслена актуальність комплексу регулярних заходів інформаційної підтримки і фінансової допомоги малому і середньому бізнесу з визначенням найбільш успішних міжнародних програм.

Розкрита роль кластерного комітету (асоціації), до функцій якого входить інформаційний супровід, забезпечення державної підтримки. Вказано на шляхи активізації процесів кластерної мобілізації що має стати поштовхом для системного використання нових можливостей в рамках стратегії 4.0, а також визначено етапи запуску інноваційних екосистем, забезпечення їх продуктивності і відповідності стратегічним завданням розвитку.

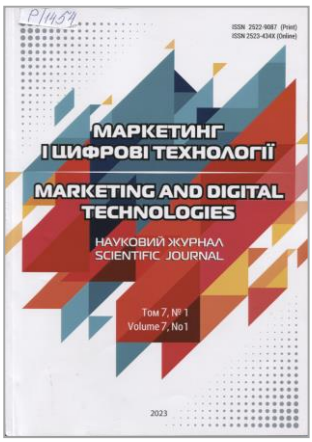

Федорченко А. В. Особливості застосування методу кластеризації в маркетингових дослідженнях фармацевтичного ринку України / А. В. Федорченко, А. Б. Кулик, І. В. Пономаренко // Маркетинг і цифрові технології. – 2023. – Т. 7, № 1. – С. 7-28.

Р/1454

Статтю присвячено особливостям використання кластерного аналізу для виокремлення груп фармацевтичних підприємств, що функціонують на фармацевтичному ринку України на основі використання уніфікованої системи показників оцінювання результативності їх діяльності. Наведено ключові особливості застосування методу кластеризації, що дозволить сформувати групи з окремих елементів досліджуваної сукупності на основі науково обґрунтованих підходів та розробити згідно з отриманими результатами продуктивні управлінські рішення в сфері їх маркетингової діяльності. Проаналізовано сучасний стан і ключові тенденції розвитку фармацевтичного ринку України. Кластерний аналіз реалізовано за допомогою бібліотеки Sklearn в середовищі jupyter notebook. Для визначення кількості кластерів використано метод силуета.

Чекіна В. Д. Економічна сутність і види сучасних індустріальних парків / В. Д. Чекіна, О. В. Ліщук // Економіка промисловості. – 2023. – № 2(102). – С. 47-61.

Р/1252

Ідея створення оптимального середовища й екосистеми для розвитку бізнесу, технологій та інновацій не є новою, проте з роками не втрачає актуальності, адже сьогодні функціонують уже більше 700 індустріальних парків у різних країнах світу, які є стратегічним інструментом політики нового економічного розвитку.

Проаналізовано роботи, присвячені змісту поняття «індустріальний парк», визначенню його функцій, класифікації індустріальних парків тощо з метою узагальнення підходів та результатів досліджень щодо економічної сутності індустріальних парків і надання сучасного трактування терміна «індустріальний парк».

Встановлено, що зарубіжні автори, як правило, не акцентують уваги на визначенні поняття «індустріальний парк», використовуючи дефініцію для виявлення відповідності індустріального парку критеріям, означеним міжнародними асоціаціями та об'єднаннями. Трактування терміна «індустріальний парк» вітчизняними науковцями є майже тотожним до наведеного в Законі України «Про індустріальні парки», але з деякими відмінностями, пов'язаними з методологічними аспектами досліджень.

Індустріальні парки класифікують за наявністю готових виробничих приміщень для здійснення економічної діяльності резидентами (Greenfield, Brownfield, Greyfield), також вони відрізняються за масштабами і переліком послуг. До індустріальних парків можуть належати дослідницькі та наукові парки, інноваційні центри, технопарки.

У результаті узагальнення визначень та характеристик індустріальних парків надано визначення терміна «індустріальний парк» як спеціально організованої та керованої спеціалізованою компанією території для розміщення нових виробництв із розподілом за певними новітніми галузевими функціями, яка забезпечена інфраструктурою, енергоносіями, необхідними адміністративно-правовими умовами для створення пулу користувачів (орендарів або власників) з єдиною концепцією розвитку і системою управління.

Визначено спільні риси індустріальних парків: підтримка місцевого та/або регіонального економічного розвитку; створення середовища, що сприяє роботі з базою знань, налагодженню контактів та обміну ідеями; надання приміщень та інших допоміжних послуг; зв'язок з одним або кількома вищими навчальними закладами, дослідницькими інститутами; сприяння інноваціям і конкурентоспроможності клієнтів; сприяння інвестиціям у наукомісткий бізнес та розроблення стартапів.